

Cộng đồng Kinh tế ASEAN 2015 (AEC)

Các vấn đề cần lưu ý đối với lĩnh vực nông nghiệp

Đà Lạt, 21 tháng 9 năm 2015

Cộng đồng Kinh tế ASEAN: Cơ hội, thách thức đối với xuất khẩu các sản phẩm nông nghiệp Việt Nam

Vụ Chính sách thương mại đa biên
Bộ Công Thương

Tháng 9 năm 2015

Đề cương bài trình bày

- ▶ 1. Cộng đồng Kinh tế ASEAN (AEC): Cơ hội và thách thức đối với xuất khẩu các sản phẩm nông sản
- ▶ 2. Hội nhập kinh tế sâu rộng của Việt Nam – Hiệp định thương mại tự do Việt Nam – Liên minh châu Âu (EVFTA): Cơ hội và thách thức mới đối với việc xuất khẩu các sản phẩm nông sản

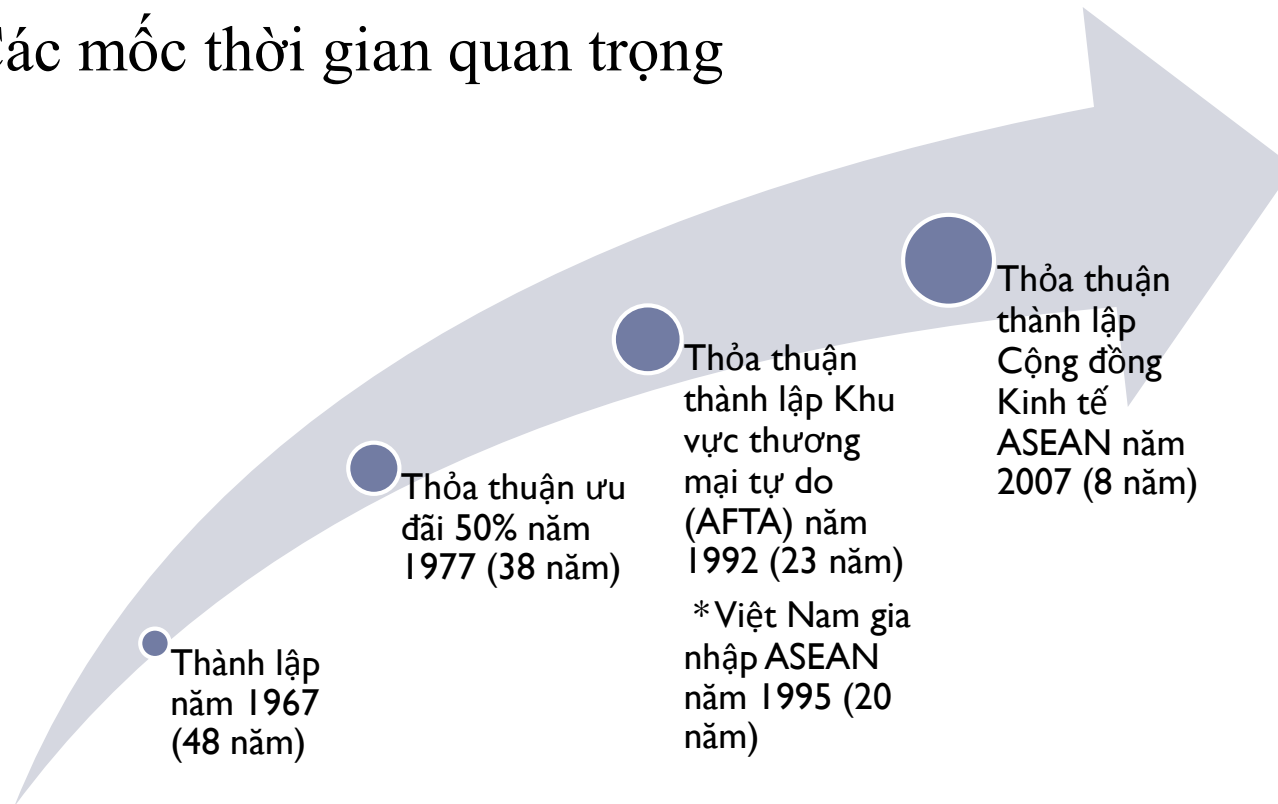
Cộng đồng Kinh tế ASEAN

- ▶ 1. Cộng đồng Kinh tế ASEAN (AEC): Cơ hội và thách thức đối với xuất khẩu các sản phẩm nông sản
- ▶ 2. Hội nhập kinh tế sâu rộng của Việt Nam – Hiệp định thương mại tự do Việt Nam – Liên minh châu Âu (EVFTA): Cơ hội và thách thức mới đối với việc xuất khẩu các sản phẩm nông sản

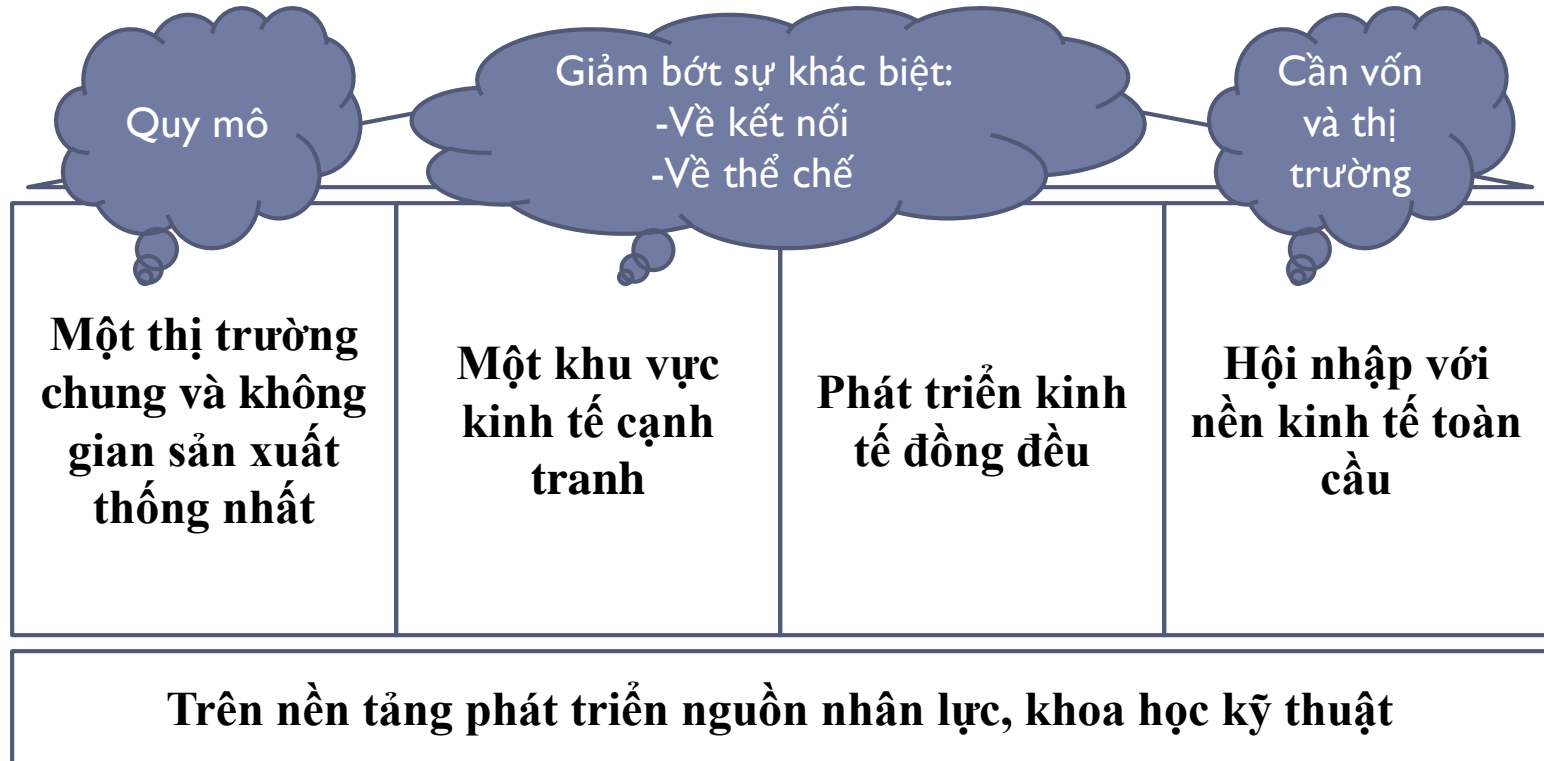

Cộng đồng Kinh tế ASEAN

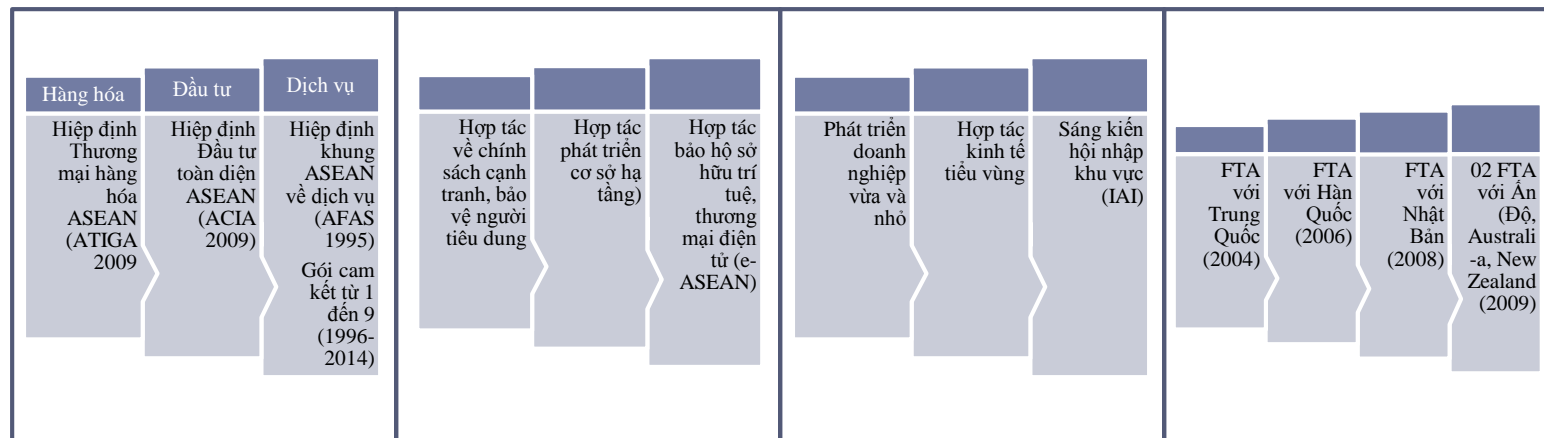
► Các mốc thời gian quan trọng

Cộng đồng Kinh tế ASEAN

CỘNG ĐỒNG KINH TẾ ASEAN

Trên nền tảng phát triển nguồn nhân lực, khoa học kỹ thuật

Cộng đồng Kinh tế ASEAN 2015

- ▶ Thỏa thuận thương mại ưu đãi (PTA 1977)
 - ▶ Hiệp định thương mại tự do / Hiệp định đối tác kinh tế (AFTA/CEPT 1992)
 - ▶ **Cộng đồng Kinh tế ASEAN (2015)**
 - ▶ Thị trường chung / Liên minh hải quan: Liên minh thuế quan Á-Âu
 - ▶ Liên minh kinh tế và tiền tệ: Liên minh châu Âu (EU)
-

Cộng đồng Kinh tế ASEAN (AEC) khác các thỏa thuận hợp tác kinh tế khu vực khác

AEC

Eurozone

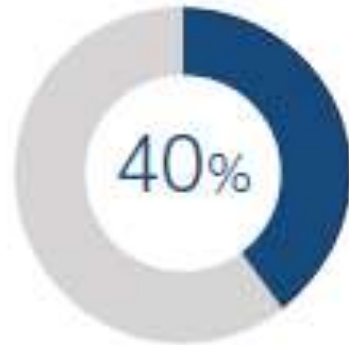
NAFTA

	AEC	Eurozone	NAFTA
Xóa bỏ thuế quan	Đã thực hiện	Đã thực hiện	Đã thực hiện
Xóa bỏ hàng rào phi thuế	Đặt mục tiêu nhưng chưa thực hiện	Đã thực hiện	Đã thực hiện
Thuế quan chung với các nước khác	Không đặt mục tiêu	Đã thực hiện	Không đặt mục tiêu
Tự do hóa dịch vụ	Đặt mục tiêu nhưng chưa thực hiện	Đặt mục tiêu nhưng chưa thực hiện	Đặt mục tiêu nhưng chưa thực hiện
Công nhận lẫn nhau về tiêu chuẩn	Đặt mục tiêu nhưng chưa thực hiện	Đã thực hiện	Đã thực hiện
Thuận lợi hóa thương mại	Đặt mục tiêu nhưng chưa thực hiện	Đã thực hiện	Đã thực hiện
Tự do hóa đầu tư nước ngoài	Đặt mục tiêu nhưng chưa thực hiện	Đã thực hiện	Đã thực hiện
Di chuyển tự do của lao động	Không đặt mục tiêu	Đã thực hiện	Không đặt mục tiêu
Sở hữu trí tuệ	Đặt mục tiêu nhưng chưa thực hiện	Đã thực hiện	Đã thực hiện
Mua sắm của Chính phủ	Không đặt mục tiêu	Đã thực hiện	Đã thực hiện
Chính sách cạnh tranh	Đặt mục tiêu nhưng chưa thực hiện	Đã thực hiện	Đặt mục tiêu nhưng chưa thực hiện
Đồng tiền chung	Không đặt mục tiêu	Đã thực hiện	Không đặt mục tiêu

- Đã thực hiện
- Đặt mục tiêu nhưng chưa thực hiện
- Không đặt mục tiêu

Tỷ lệ thương mại nội khối ASEAN so với NAFTA và EU

Khối thương
mại tự do Bắc
Mỹ (NAFTA)

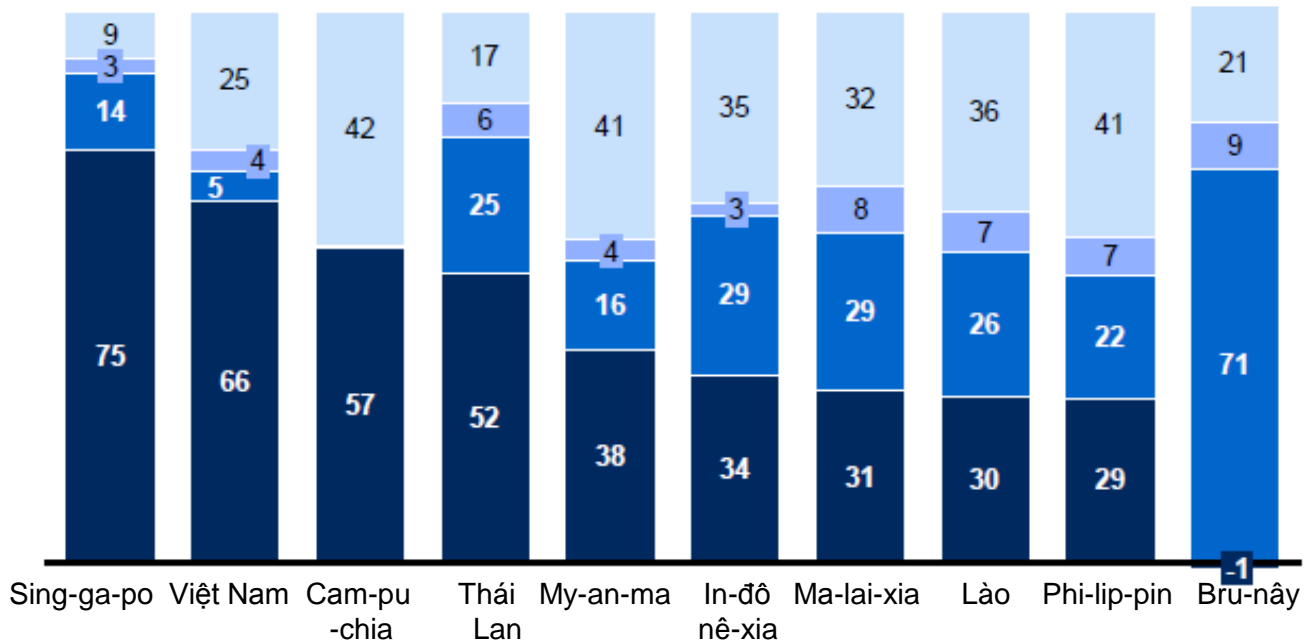
Liên minh
châu Âu (EU)

Đóng góp của xuất khẩu đối với tăng trưởng GDP giữa các nước ASEAN

Đóng góp trong tăng trưởng GDP thực tế, 2009-2013 (Đơn vị: %)

- Tiêu dùng
- Chính phủ
- Đầu tư
- Tổng xuất khẩu

Tỉ lệ tăng trưởng tổng GDP hàng năm, 2009-2013 (Đơn vị: %)

Cộng đồng Kinh tế ASEAN 2015

- ▶ Nhìn chung, AEC là một tư tưởng lớn nhưng việc hiện thực mới chỉ tập trung ở cắt giảm thuế quan.
- ▶ AEC sẽ là một tiến trình còn tiếp diễn trong thời gian tới.

Cộng đồng Kinh tế ASEAN 2015: Cơ hội và thách thức đối với việc xuất khẩu các sản phẩm nông nghiệp của Việt Nam

- ▶ Hàng rào thuế quan: Mở rộng thị trường nhờ xóa bỏ hàng rào thuế quan (nội khối và ngoại khối với Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Ấn Độ, Australia, New Zealand)
- ▶ Hàng rào kỹ thuật: Quy tắc xuất xứ, TBT (ghi nhãn, đóng gói) và SPS (độc tố, phụ gia, nhiễm khuẩn, dư lượng thuốc, chất gây ô nhiễm khác, kim loại nặng, kiểm soát vệ sinh, v.v.)
- ▶ Tính hỗ trợ hay cạnh tranh trong cơ cấu sản xuất và xuất khẩu

Cam kết cắt giảm thuế nội khối ASEAN

▶ Về phần Việt Nam:

- ▶ Tới nay Việt Nam cam kết và thực hiện cắt giảm cao nhất trong khuôn khổ nội khối ASEAN, hiện tại đưa thuế nhập khẩu về 0% đối với hơn 90% biểu thuế; 7% nữa sẽ về 0% vào năm 2018.
- ▶ Cam kết của Việt Nam trong khuôn khổ 5 FTA ASEAN+1 cũng chỉ tập trung vào cắt giảm thuế nhập khẩu, ở mức từ khoảng 80% (Ấn Độ) đến 98% (với Australia và New Zealand); 93% đối với Trung Quốc.
- ▶ Nhìn chung các mặt hàng nông sản nhạy cảm được bảo hộ với mức thuế 0-5%.

Cam kết cắt giảm thuế nội khối ASEAN

- ▶ Các nước ASEAN-6 đã xóa bỏ thuế nhập khẩu từ 97%-99% biểu thuế của mình cho hàng hóa của Việt Nam từ năm 2010, còn duy trì thuế đối với các mặt hàng loại trừ cam kết, nhạy cảm cao hoặc nhạy cảm sau:
 - ▶ **Brunei:** Dưới 1% số dòng thuế rượu bia, cà phê
 - ▶ **Indonesia:** Dưới 2% số dòng thuế rượu bia, gạo và đường
 - ▶ **Malaysia:** Dưới 2% số dòng thuế rượu bia, gạo, chuối tươi, khô; dưa, ổi, xoài, măng cụt; các loại dưa, đu đủ; thuốc lá
 - ▶ **Philippines:** Dưới 2% số dòng thuế gia súc, gia cầm, thịt gia cầm; sắn; ngô; đường
 - ▶ **Singapore:** Về 0%
 - ▶ **Thailand:** Dưới 1% số dòng thuế cảnh hoa, nụ dùng để trang trí; khoai tây, cà phê, củi dừa
- ▶ Giống Việt Nam, các nước Cambodia, Laos, Myanmar cũng được linh hoạt 7% tới năm 2018.

Mặt hàng	Nước	2015	2018	2022
Thủy sản	ASEAN-6	0	0	0
	Cam-pu-chia	0.2	0	0
	Lào	0	0	0
	Mi-an-ma	0	0	0
Rau quả	ASEAN-6	<ul style="list-style-type: none"> - Malay: Chuối, dứa, ổi, xoài, măng cụt, dưa hấu, đu đủ, sầu riêng, chôm chôm, boong boong, khế, mít (5%) - Phi: Khoai lang (5%) - Thai: Khoai tây (5%) - Còn lại: 0% 		
	Cam-pu-chia	1.2	0.6	0.6
	Lào	3	2.1	2.1
	Mi-an-ma	0.1	0	0
	Hạt điều	ASEAN-6	0	0
Hạt điều	Cam-pu-chia	0	0	0
	Lào	1.5	0	0
	Mi-an-ma	0	0	0
	Cà phê	ASEAN-6	<ul style="list-style-type: none"> - Thái: cà phê chưa rang (5%) - Còn lại: 0% 	
Cà phê	Cam-pu-chia	1.5	0	0
	Lào	3	0	0
	Mi-an-ma	1.8	0.4	0.4
	Chè	ASEAN-6	0	0
Chè	Cam-pu-chia	1.1	0	0
	Lào	4.4	0	0
	Mi-an-ma	1.5	0	0

Mặt hàng	Nước	2015	2018	2022
Hạt tiêu	ASEAN-6	0	0	0
	Cam-pu-chia	2.5	0	0
	Lào	0	0	0
	Mi-an-ma	0	0	0
Gạo	ASEAN-6	- Indo: 25%, Malay: 15-20%, Phi: 35% - Còn lại: 0%		
	Cam-pu-chia	1.9	0	0
	Lào	5	5	5
	Mi-an-ma	5	5	5
Sắn và sản phẩm từ sắn	ASEAN-6	- Phi: sản phẩm từ sắn (5%) - Còn lại: 0%		
	Cam-pu-chia	0	0	0
	Lào	3.3	3.3	3.3
	Mi-an-ma	0	0	0
Sữa và sản phẩm từ sữa	ASEAN-6	0	0	0
	Cam-pu-chia	2.4	0	0
	Lào	2.8	0	0
	Mi-an-ma	0.9	0	0
Hoa	ASEAN-6	- Thai: hoa hồng, cẩm chướng, phong lan, cúc (5%) - Còn lại: 0%		
	Cam-pu-chia	12.9	4.3	4.3
	Lào	5	0	0
	Mi-an-ma	0	0	0

Cam kết cắt giảm thuế với các đối tác Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Ấn Độ, Australia, New Zealand

- ▶ Việt Nam: Bảo hộ ở mức cao hơn so với trong ASEAN
- ▶ Trung Quốc:
 - ▶ Thủy sản: 0%
 - ▶ Hoa: 0%
 - ▶ Rau quả: Hầu hết 0%, trừ dứa, nhãn đóng hộp
 - ▶ Hạt điều: 0%
 - ▶ Cà phê: bình quân khoảng 10% năm 2015, giảm xuống 5% năm 2018
 - ▶ Chè: 0%
 - ▶ Hạt tiêu: 20% năm 2015, giảm xuống 5% năm 2018
 - ▶ Gạo: bình quân khoảng 27% năm 2015, giảm xuống khoảng 16% năm 2018
 - ▶ Sắn: 0%

Cam kết cắt giảm thuế với các đối tác Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Ấn Độ, Australia, New Zealand

▶ Hàn Quốc

- ▶ Thủy sản: 0 - 55%
- ▶ Hoa: bình quân khoảng 18% năm 2015, giảm xuống khoảng 9% năm 2016
- ▶ Rau quả: bình quân khoảng 45% năm 2015, giảm xuống khoảng 35% năm 2016
- ▶ Hạt điều: bình quân khoảng 8% năm 2015, giảm xuống khoảng 5% năm 2016
- ▶ Cà phê: 0%
- ▶ Chè: bình quân 9,3%
- ▶ Hạt tiêu: 0%
- ▶ Gạo: Không cam kết
- ▶ Sắn: Từ 0-887%

Cam kết cắt giảm thuế với các đối tác Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Ấn Độ, Australia, New Zealand

▶ Nhật Bản

- ▶ Thủy sản: bình quân 3%, áp dụng hạn ngạch thuế quan và loại trừ đối với một số sản phẩm cụ thể
- ▶ Hoa: 0%
- ▶ Rau quả: bình quân khoảng 5% năm 2018, bao gồm một số dòng 0%, 3-20% và loại trừ đối với một số dòng nhạy cảm
- ▶ Hạt điều: 0%
- ▶ Cà phê: 10% năm 2018 và áp dụng hạn ngạch thuế quan
- ▶ Chè: 10% năm 2018 và áp dụng hạn ngạch thuế quan
- ▶ Hạt tiêu: 0%
- ▶ Gạo: Chưa cam kết
- ▶ Sắn: 0%

Cam kết cắt giảm thuế với các đối tác Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Ấn Độ, Australia, New Zealand

▶ Ấn Độ

- ▶ Thủy sản: 3% năm 2015, về 0% năm 2018
- ▶ Hoa: 0%
- ▶ Rau quả: 5%
- ▶ Hạt điều: 0%
- ▶ Cà phê: 65% năm 2015, về 45% năm 2018
- ▶ Chè: 65% năm 2015, về 45% năm 2018
- ▶ Hạt tiêu: 56% năm 2015, về 50% năm 2018
- ▶ Gạo: 0%
- ▶ Sắn: 0%

Cam kết cắt giảm thuế với các đối tác Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Ấn Độ, Australia, New Zealand

▶ Australia & New Zealand

- ▶ Thủy sản: Australia 0%; New Zealand: 5% năm 2015, về 3% năm 2018
- ▶ Hoa: 0%
- ▶ Rau quả: Australia 0%; New Zealand: 5% năm 2015, hầu hết về 0% năm 2018
- ▶ Hạt điều: 0%
- ▶ Cà phê: 0%
- ▶ Chè: 0%
- ▶ Hạt tiêu: 0%
- ▶ Gạo: 0%
- ▶ Sắn: 0%

Cam kết cắt giảm thuế với các đối tác Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Ấn Độ, Australia, New Zealand

▶ Australia & New Zealand

- ▶ Thủy sản: Australia 0%; New Zealand: 5% năm 2015, về 3% năm 2018
- ▶ Hoa: 0%
- ▶ Rau quả: Australia 0%; New Zealand: 5% năm 2015, hầu hết về 0% năm 2018
- ▶ Hạt điều: 0%
- ▶ Cà phê: 0%
- ▶ Chè: 0%
- ▶ Hạt tiêu: 0%
- ▶ Gạo: 0%
- ▶ Sắn: 0%

Đánh giá tình hình xuất khẩu các mặt hàng nông nghiệp của Việt Nam

- ▶ **Doanh thu:** Kim ngạch xuất khẩu nông sản, lâm sản và thủy sản năm 2014 đạt gần 31 tỷ USD, chiếm khoảng 20% tổng xuất khẩu của Việt Nam.
 - ▶ **Sản phẩm:** Một số loại nông sản của Việt Nam có vị trí cao trên các thị trường toàn cầu như hạt điều, hạt tiêu, gạo, cà phê và chè, v.v. Sản phẩm có tiềm năng xuất khẩu cao là các loại rau quả, v.v. Năm 2001 chỉ có thủy sản đạt kim ngạch xuất khẩu trên 1 tỷ USD. Trong năm 2014, Việt Nam đã có tới 10 nhóm sản phẩm nông lâm ngư nghiệp đạt kim ngạch xuất khẩu trên 1 tỷ USD.
-

Đánh giá tình hình xuất khẩu các mặt hàng nông nghiệp của Việt Nam

- ▶ Thị trường: Số lượng thị trường nhanh chóng mở rộng từ 107 năm 2008 lên 117 trong năm 2010 và 129 trong năm 2014. Hoa Kỳ, EU, Nhật Bản, Hàn Quốc, Trung Quốc và ASEAN là các đối tác nhập khẩu chính các sản phẩm nông nghiệp của Việt Nam

Đánh giá tiềm năng, cơ hội và thách thức

	Nhu cầu nhập khẩu	Hàng rào thuế quan	Hàng rào kỹ thuật (TBT, SPS, v.v)	Có FTA	ĐÁNH GIÁ TIỀM NĂNG, CƠ HỘI VÀ THÁCH THỨC
ASEAN	Thấp	Thấp	Thấp	Có	?
Trung Quốc	Cao	Thấp	Thấp	Có	?
Hàn Quốc	Chọn lọc	Cao	Cao	Có	?
Nhật Bản	Chọn lọc	Vừa	Cao	Có	?
Ấn Độ	Thấp	Cao	Thấp	Có	?
Australia & New Zealand	Chọn lọc	Thấp	Cao	Có	?
Hoa Kỳ	Cao	Có	Cao	Không	?
EU	Cao	Có	Cao	Đã cơ bản hoàn tất đàm phán	?

Cộng đồng Kinh tế ASEAN trong bối cảnh hội nhập kinh tế sâu rộng của Việt Nam

▶ Hiệp định EVFTA

- ▶ Tháng 10/2010: Thủ tướng Chính phủ Việt Nam và Chủ tịch Châu Âu (EU) đồng ý khởi động đàm phán Hiệp định EVFTA.
- ▶ Ngày 04/8/2015: Cao ủy Thương mại EU và Bộ trưởng Bộ Công Thương Việt Nam đã thống nhất về nguyên tắc về một hiệp định thương mại và đầu tư toàn diện và đầy tham vọng.

Thương mại hàng hóa

- *Đối với xuất khẩu của Việt Nam:*
 - ❖ Ngay khi Hiệp định có hiệu lực, EU sẽ xóa bỏ thuế nhập khẩu đối với 85,6% số dòng thuế, tương đương 70,3% kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang EU.
 - ❖ 07 năm kể từ khi Hiệp định có hiệu lực, EU sẽ xóa bỏ thuế nhập khẩu đối với 99,2% số dòng thuế, tương đương 99,7% kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam.
 - ❖ Đối với 0,3% kim ngạch xuất khẩu còn lại, EU dành cho Việt Nam hạn ngạch thuế quan với thuế nhập khẩu trong hạn ngạch là 0%.
- Như vậy, có thể nói gần 100% xuất khẩu của Việt Nam sẽ được xóa bỏ thuế nhập khẩu khi xuất sang EU sau một lộ trình ngắn.
- ➔ *Đây là mức cam kết cao nhất mà một đối tác dành cho ta trong các hiệp định FTA đã được ký kết cho tới nay*

Thương mại hàng hóa

- *Đối với các nhóm hàng quan trọng của Việt Nam:*
 - ❖ **Dệt may, giày dép, thủy sản (trừ cá ngừ đóng hộp và cá viên):** EU xóa bỏ hoàn toàn thuế nhập khẩu trong vòng 7 năm từ khi HĐ có hiệu lực.
 - ❖ **Gạo:** dành lượng hạn ngạch đáng kể đối với gạo xay xát, gạo chưa xay xát và gạo thơm. Gạo nhập khẩu theo hạn ngạch được miễn thuế hoàn toàn. Đối với sản phẩm từ gạo, EU đưa thuế nhập khẩu về 0% trong vòng 7 năm.
 - ❖ **Các sản phẩm rau củ quả, rau củ quả chế biến, nước hoa quả, sản phẩm nhựa, gốm sứ thủy tinh:** cơ bản được xóa bỏ thuế quan khi HĐ có hiệu lực.
 - ❖ **Chỉ còn một vài mặt hàng nông sản nhạy cảm không được miễn thuế hoàn toàn nhưng chỉ áp dụng TRQ: gạo, ngô ngọt, tỏi, nấm hương, đường và các sản phẩm có hàm lượng đường cao, tinh bột sắn, cá viên và cá ngừ đóng hộp**
-

Thương mại hàng hóa

▶ *Đối với xuất khẩu của EU:*

- ❖ Ô tô, xe máy: Việt Nam đưa thuế nhập khẩu về 0% từ 9-10 năm, xe máy có dung tích xy-lanh trên 150cm³ có lộ trình xóa bỏ thuế nhập khẩu là 7 năm.
- ❖ **Rượu vang, rượu mạnh, bia, thịt lợn, thịt gà: Việt Nam đồng ý xóa bỏ thuế nhập khẩu trong thời gian tối đa là 10 năm.**
- ❖ Về thuế xuất khẩu, Việt Nam cam kết xóa bỏ phần lớn thuế xuất khẩu sau lộ trình nhất định, chỉ bảo lưu thuế xuất khẩu đối với một số sản phẩm quan trọng, có dầu thô và than đá

**Xin cảm ơn sự quan tâm của Quý vị
đại biểu**

